

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี ได้ดำเนินการในลักษณะของการวิจัยและพัฒนาโดยมีการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามี 2 กลุ่ม คือ

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สอบถามความต้องการของท้องถิ่น

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้หลักสูตร

ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อสอบถามความต้องการของท้องถิ่น ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากรของกลุ่มต่าง ๆ ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สอบถามความต้องการของท้องถิ่น

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลความต้องการ ของท้องถิ่น	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	การกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหารโรงเรียนที่สอนระดับ ปฐมวัย	202 คน	40 คน	คำนวณค่าร้อยละ 20 ของ จำนวนประชากร
ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2	223 คน	44 คน	คำนวณค่าร้อยละ 20 ของ จำนวนประชากร
ศึกษานิเทศก์	47 คน	4 คน	เลือกศึกษานิเทศก์ ผู้รับผิดชอบงานด้าน ก่อนประถมศึกษา

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลความต้องการ ของท้องถิ่น	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	การกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่าง
ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลท้องถิ่น	47 คน	30 คน	ประชากรมาจาก ภูมิปัญญา ท้องถิ่นดีเด่น ของสภา- วัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี แล้วคัดเลือกผู้ที่มีความ เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมในแต่ ละเนื้อหา
ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 2	4,227 คน	42 คน	หาค่าเฉลี่ยจาก 10 อำเภอ แล้วคำนวณค่าร้อยละ 10 จากค่าเฉลี่ย
นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2	4,227 คน	42 คน	หาค่าเฉลี่ยจาก 10 อำเภอ แล้วคำนวณค่าร้อยละ 10 จากค่าเฉลี่ย
กรรมการสถานศึกษา	3,030 คน	30 คน	หาค่าเฉลี่ยจาก 10 อำเภอ แล้วคำนวณค่าร้อยละ 10 จากค่าเฉลี่ย

ตารางที่ 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้หลักสูตร

กลุ่มทดลองใช้หลักสูตร	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	การกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่าง
นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียน เทศบาลเมืองจันทบุรี 1	100 คน	34 คน	เลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ

2.1 เครื่องมือที่ใช้สำรวจความต้องการของท้องถิ่น

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินและทดลองใช้หลักสูตร

โดยแสดงรายละเอียดของเครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.3 เครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
1. เครื่องมือที่ใช้สำรวจความต้องการ ของท้องถิ่น 1.1 แบบสอบถามความต้องการของท้องถิ่น 1.2 แบบสอบถามความต้องการของนักเรียน	1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตรสำรวจและศึกษาเอกสารเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ โบราณสถาน สถานที่ท่องเที่ยว ประเพณีสำคัญการเล่นพื้นเมือง ศิลปะพื้นบ้าน บุคคลสำคัญของท้องถิ่น อาหารพื้นเมือง และการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น 2. นำข้อมูลมาจัดกลุ่ม 6 กลุ่ม คือ สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดจันทบุรี ประวัติความเป็นมา อาณาจักร โบราณที่เกี่ยวข้อง ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะพื้นบ้าน บุคคลสำคัญของท้องถิ่น การดำเนินชีวิตของคนท้องถิ่น 3. สร้างเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อสำรวจความต้องการของท้องถิ่นในการเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยที่จะนำมาพัฒนาเป็นหลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี 4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ 5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำ

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินและทดลองใช้หลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี 2.1 โครงร่างหลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี	1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากแบบสอบถามความต้องการของท้องถิ่นและของนักเรียนนำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้มาเรียงลำดับความต้องการจากมากที่สุดไปยังน้อยที่สุด 2. นำข้อคำถามที่มีความต้องการสูงมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย และนำข้อที่มีความต้องการที่มีความสอดคล้องกันระหว่างความต้องการของท้องถิ่นและความต้องการของนักเรียนมาจัดเป็นเนื้อหาข้อมูลในหลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี 3. นำหลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 4. นำหลักสูตรที่ปรับแก้แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
2.2 แบบประเมินโครงร่างหลักสูตร	1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการของหลักสูตร การประเมินหลักสูตร และแบบประเมินโครงร่างหลักสูตรจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ 2. จัดทำแบบประเมินโครงร่างหลักสูตรโดยยึดแนวทางหัวข้อในการประเมินให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น 3. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
3. การประเมินผลการใช้แผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ	1. นำข้อที่มีความต้องการที่มีความสอดคล้องกันระหว่างความต้องการของท้องถิ่นและความต้องการของนักเรียนมาจัดเป็นเนื้อหาในตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ 4 เนื้อหา
3.1 แผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ	4 หน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลาหน่วยละ 1 สัปดาห์ เป็นเวลา 4 สัปดาห์
	2. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาและกิจกรรมในแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ
	3. ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
3.2 แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ	1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
	2. จัดทำแบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ
	3. ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
	4. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
3.3 แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนด้านเจตคติ	1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
	2. จัดทำแบบประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน ด้านเจตคติ
	3. ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
	4. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการและกระบวนการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรกลาง เอกสาร งานวิจัย บทความที่เกี่ยวข้องกับ หลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและโครงสร้างหลักสูตร

3.2 ศึกษาเอกสาร ข้อมูลของจังหวัดจันทบุรี เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามความต้องการของท้องถิ่น แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม จากนั้นส่งแบบสอบถามสำรวจความต้องการของท้องถิ่น แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

3.3 กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของท้องถิ่นมาจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี

3.4 กำหนดโครงสร้างหลักสูตร นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรีมาบรรจุไว้ใน โครงร่างของหลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี

3.5 จัดทำตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ และ อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการไปทดลองใช้

3.6 ประเมินผลการใช้หลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี และปรับปรุงแก้ไขจากการใช้แผนการจัดประสบการณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจความต้องการของ ท้องถิ่น และความต้องการของนักเรียน มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติดังนี้

4.1 แบบสอบถามความต้องการของท้องถิ่น สถิติที่ใช้คือค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 แบบสอบถามความต้องการของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ

4.3 แบบประเมินโครงร่างหลักสูตรระดับปฐมวัยศึกษาโดยใช้สาระท้องถิ่นจังหวัด
จันทบุรี สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

4.4 แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

4.5 แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนด้านเจตคติ สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ